

I Torsby kommun 12 genomförda projekt + 2 projekt som ägts av annan offentlig aktör, men som involverat Torsbys och andra kommuners intressenter

Projektägare	Projektnamn	Slutligt beviljad maximal (SEK) projektbudget (inkl ev privat)	Slutligt utnyttjad (SEK) projektbudget (inkl ev privat)	Kort beskrivning av vad projektet handlade om och hade genomfört vid projektslut:
Torsby kommun	Nya Friska tag ger jobb i lag	1 586 295	1 586 294	** Bakgrunden till projekttiden var att det fanns en stor grupp människor, både nyanlända och etniskt svenska invånare, som saknade nödvändiga utbildningar för en allt mer krävande arbetsmarknad. Då Torsby kommun tillhör ett skogslän, arbetskraftsbehov fanns inom skogssektor och det även bedömdes finnas framtida arbetsmöjligheter för projektdeltagarna inom skogssektorn valde kommunen att fokusera insatserna inom skogsbruket. Efter projektet skulle deltagarna kunna känna att de utvecklats och kommit närmare den del av arbetsmarknaden som kunde leda dem till riktiga arbeten med fokus på arbeten inom gröna näringar. Projektet "Nya friska tag ger jobb i lag" innehöll att vägleda och utbilda människor som behövde extra stöd för att möta arbetsmarknaden. På så vis kunde de uppnå en bred informationsnivå om olika yrkesval inom områden som skogsbruk, naturvård samt miljö och turism. Människor som behövde stöd skulle under projekttiden aktivt delta i olika projektaktiviteter, främst inom den gröna näringen. Torsby kommun var projektägare, projektledningen tillhörde arbetsmarknads-avdelningen och Jobbcenter var praktisk utförare av utbildningsinsatserna. Projektresultatet var över förväntan, 10 av 30 deltagare fick arbete efter genomförda kurser och praktik, 28 av 30 erbjöds och fullföljde utbildningsinsatser och lika många kände sig stärkta av projektinsatserna. Under projekttiden genomfördes utbildningsinsatser för röj -och motorsågskompetens. Därefter utfördes ett antal röjningsuppdrag, där de utbildade deltagarna fick praktisk erfarenhet. Flera av de röjda markerna nyttjades efteråt som betesmarker. Vissa deltagare tog bilkörkort (teori och/eller praktik) och en del andra förarbevis för terränghjuling. Under projekttiden har vi också genomfört studiebesök på naturbruksgymnasium, lantbruk, skogsindustri, sågverk och andelsodling på Nygård i Ekshärad. Projektdeltagare har lyssnat på föredrag från Gröna gårdar på Nygård hos Hagfors innovation park och deltagit i en flottfärd på Klarälven i norra Värmland arrangerad av Vildmark i Värmland. Dagsturen började med att vi band ihop två egenhändigt byggda flottar av timmer innan avfärden skedde mot Björkebo, som var slutdestinationen.

Torsby kommun	Nya FRISKA tagger lokal mat på våra fat	1 003 810	999 246	* Genom projektidén ville kommunen som projektägare och övriga intressenter återta möjligheten att producera lokala matprodukter mot en rimlig betalning. Syftet med projektet var att öka lokal produktion, förädling och konsumtion av livsmedel i Klarälvdalen. Projektet byggde på att ett antal aktörer tillsammans skapade möjligheter för den lokala matproduktionen. Under projekttiden har relationer till den lokala maten skapats via möten med föreningslivet i Torsby och Hagforsområdet. Projektledningen har även tagit del av andras strävan att nå likvärdiga mål i näringen t.ex Svenskt Naturbeteskött i Östergötland och Gröna gårdar i Västra Götaland. En studieresa till Östersund i Jämtlands län, känt för lansering av lokal mat, gjordes tidigt i projektet. Olika studiebesök har också genomförts senare i projektet. En lokal marknad i Ambjörby i samarbete med föreningen Friskt bete i Klarälvdalen har arrangerats. Projektrepresentanter deltog också på den årliga bondemarknaden i Ekshärad arrangerad av den lokala hembygdsföreningen. En tillfällig "tältsaluhall" för lokala producenter i norra Värmland sattes upp i samband med Torsby marknad. Syftet med den tillfälliga saluhallen var att visa lokala matprodukter, sammanföra producenter/förädlare och konsumenter samt att testa intresset för försäljning av lokala matprodukter. Projektet bekostade annons och banderoll till ett marknadstält, där projektets matintressenter sen fick betala sin marknadsplats, vilket för var och en av dem skapade möjligheter till företagsintäkter. Projektet avslutades i februari 2020. Den intresserade kan ännu läsa om projektet på kommunen webbplats: www.torsby.se/nyatag-lokalmat.
---------------	---	-----------	---------	---

Torsby kommun	HIT - handels- utveckling i Torsby	2 324 616	2 132 379	*** Bakgrunden till projekt "HIT" var att Torsby kommun med avslut i januari 2018 deltagit i interregprojektet "Scandinavian Heartland" där Länsstyrelsen Dalarna var projektägare. I projektet arbetade Torsby med platsutveckling genom BID (Business Improvement District), en internationellt beprövad arbetsmetod för platsutveckling. BID-projektet gav Torsby en nystart för arbetet med plats- och handelsutvecklingen. En slutsats från det projektarbetet var att Torsbys handlare saknade ett gemensamt varumärke, vilket gjorde det svårt att förmedla ett enhetligt budskap till omvärlden. Ett arbete kring identitet, varumärke och vision behövde göras för att stärka både företagens och platsens image, profil och positionering. Leaderprojekt gick därför ut på att utifrån en väl genomarbetad varumärkesplattform prova helt nya marknadsföringsinsatser. Det har möjliggjort för kommunens små och medelstora företag att gemensamt profilera sin marknadsposition. Genom projektet har en rad utbildningar och aktiviteter genomförts med målsättning att stötta och underlätta utvecklingen av små och medelstora handelsföretag, som erbjuder bra service och utbud till boende och besökare. Dessa företag utgör grunden för en trivsam centralort samt levande landsbygd, vilket är viktigt för hela kommunens utveckling och attraktivitet. I projektet har handlingsplaner tagits fram som innefattar såväl korta som långsiktiga åtgärder för att skapa förutsättningar att gemensamt fortsätta arbeta för en hållbar utveckling. En projektledare med goda kunskaper i processledning anlätades. Torsby kommuns näringslivschef ansvarade för projektets ekonomi och administration. Styrgruppen utgjordes av näringslivsföreningen i Torsby styrelse, bestående av lokala näringslivsföreträdare, fastighetsägare, offentlig verksamhet och Torsby kommun. Projektets aktiviteter har riktat sig till små och medelstora företag samt det lokala föreningslivet i Torsby kommun. Projektets nio aktiviteter var följande: 1 Varumärkesplattform. 2 Skyltning och varumärkesexponering. 3 Foto och film. 4 Gemensamma filmer och fotobank. 5 Ett jämställt och inkluderande Torsby. 6 Ett tillgängligt och tryggt Torsby. 7 Ett energisnålt och klimatsmart Torsby, 8 Utveckling event och 9 Nätverkande aktiviteter. Projektets resultat var lyckosamt och genom dessa insatser skapades bl. a 41 nya arbetstillfällen och 17 nya små och medelstora företag. Den intresserade kan ännu läsa om projektet på kommunens webbplats: https://torsby.se/kommunpolitik/internationelltarbete/euochprojekt/pagaendeeuprojekt/hithandelsutvecklingtorsby.4.6f80c27416c6a478ea6ecef.html .
---------------	--	-----------	-----------	---

Torsby kommun	Förstudie: Cykelaktiviteter i Torsby kommun	196 602	163 593	* Anledningen till denna förstudie var att intressenterna hade sett ett ökande intresse för olika typer av cykelsporter. Stjerneskolas gymnasium skulle år 2019 starta cykelgymnasium. Cykel var också intressant ur turistisk synvinkel. Kommunen såg möjligheter till att skapa arbetstillfällen och nya möjligheter till nya sätt att utveckla verksamheter i skog och mark. I ett första skede ville de skapa ett mer komplett utbud av leder och anläggningar för cykelsporten till gagn för cykelentusiaster, markägare, cykelföreningar och lokala företag. Projektägaren ville utveckla cykelaktiviteter i Torsby och behövde inhämta kunskap, för att kunna gå vidare med mer utförlig projektansökan. Förstudien hade följande planerade aktiviteter: Studiebesök i Trysil för att se på olika anläggningar för cykel, framtagande av förslag på ledsträckningar i skog och mark och förslag på utformning av banor i Valbergsområdet, kostnadsförslag för tänkta investeringar och studier av vad markägaravtal bör innehålla. Dessutom planerade kommunen bygga nätverk genom möten med markägare, föreningar, företag och andra intressenter i kommunen samt att finna lämpliga samverkanspartners för kommande genomförande-projekt. Under förstudietiden genomfördes följande aktiviteter. Studieresa till Trysil för att se på deras cykelanläggning, vilket omfattade en mycket givande föreläsning om anläggningen och hur de byggt upp den. Möten med markägare, representanter för kommunen, lokala turistföretag och föreningar. Projektledningen har också tittat på tre olika ledsträckningsalternativ, befintliga och nya. 1. Nordvärmlandsleden som går från Branäs till Höljes. 2. Hovfjällsleden som går från skidtunnelområdet till Hovfjellet samt 3. En tänkt ny sträckning, som är en kort led vars hela sträckning är centrum-nära. Vi har bland annat tittat på vilket restaureringsbehov som finns för att uppgradera de befintliga lederna till cykelleder. Vi har även tittat på vilka investeringar/ insatser som bäst och mest resurseffektivt skulle utveckla Torsby som cykel-destination samt undersökt vilka olika anläggningar/banor som skulle behöva byggas i Valbergsområdet. Dessutom utformning av och kostnader för föreslagna åtgärder. Förstudien avslutades i november 2019.
---------------	--	---------	---------	---

Sahlströms Kultur AB	Textila spår	204 396	203 360	* Projektiden uppstod när företaget ville fortsätta aktualisera det textila arvet för att nå nya marknader. Syftet med Leaderprojektet var att skapa engagemang för återbruk, hållbar produktion och kvalité genom att i utställning presentera textilier kombinerat med utbildning, föreläsningar och workshops. Det fanns en vilja att skapa ett engagemang för återbruk av textilier, mode och höja medvetenheten om vad som är kvalité över tid. Projektet genomfördes dels på Sillegården i Västra Ämtervik med utställningen "Textila spår" (23/6-11/8 2019) och dels på Sahlströmsgården i Torsby med textilutställning av Sensy Gregebo, Sensys Bygdeväveri (15/6-13/7 2019). Under projektet hade vi fem föreläsningar på Sillegården. Marknadsföring skedde via sociala medier samt att flyers om föreläsningarna delades ut. Företaget valde att trycka upp etiketter som delades ut till våra besökare. Detta för att kunna se hur många besökare vi hade. Annonsering skedde först en gång i Nya Wermlands-Tidningen, Värmlands Folkblad, Karlstads-Tidningen, Fryksdals-Bygden och Arvika Nyheter och ytterligare en gång i Fryksdals-Bygden, Värmlands Folkblad och Nya Wermlands-Tidningen. Två av föreläsarna (Teda Art Projekt och Lata Pigan) byggde utställningen tillsammans med projektägaren. Sommarpersonal timanställdes under projekttiden och de var behjälpliga vid utställningen på Sillegården. De informerade om utställningen och svarade på besökarnas eventuella frågor. De delade också ut etiketter till utställningens besökare. Två av företagets fast anställda utförde också timmar för projektets räkning med allt från att informera om utställningarna, jobba med sociala medier och trycksaker samt att rapportera projektet. Detta projekt var ett s k Projektstöd till företag med stöd från Landsbygdsfonden, där företagare med landsbygdsfokus kunde ansöka om att få utveckla sina företag. Aktiviteterna genomfördes på företagarens båda fastigheter dvs på Sillegården i Västra Ämtervik och på Sahlströmsgården i Torsby.
-------------------------	--------------	---------	---------	--

Torsby kommun	Att arrangera aktiviteter på annans mark	859 521	859 521	* Efter förstudien om cykelaktiviteter skapades istället detta genomförandeprojekt. Projektets syfte var att skapa en samverkan som främjar att man kan arrangera aktiviteter ute i naturen i samråd med markägare och på ett sätt som gör att man inte orsakar markskador, nedskräpning eller inverkar menligt på flora och fauna. Arrangemangen ska inte försvåra pågående markanvändning såsom jord- och skogsbruk, jakt m.m. Då friluftslivet ökat markant under senare tid har både organiserade och spontana aktiviteter i naturen lett till ett ökat slitage på vissa områden. Naturupplevelser har också blivit en säljbar aktivitet för entreprenörer inom turismnäringen. Kommuner och föreningar har planer på att anlägga flera vandringsleder. Cyklandet har via mountainbike också gjort sin entré i skogslandskapet. Fler leder har dessutom lett till ökad olovlig körning av motorfordon i terrängen. Risk finns för en ökad konfliktbild mellan aktörer och markägare, om inte en god kommunikation dem emellan sker. En hotbild mot den gamla sedvänjan "Allemansrätten" skulle kunna uppstå, då markägarorganisationer också börjat uppmärksamma detta problem. För en glesbygdskommun som Torsby är turismen en viktig och växande näringsgren. Ännu ett skäl till att det bör finnas rutiner för hur man anordnar aktiviteter på annans mark. Projektets syfte var att skapa en samverkan mellan berörda aktörer för att främja arrangemang i naturen på annans mark. Detta ska ske i samråd med markägaren. Arrangemangen ska ske på ett sådant sätt som leder till minsta möjliga inverkan på mark, flora och fauna samt brukande. Projektet skulle ta fram en metod för hur man arrangerar aktiviteter på annans mark utan konflikter, skador och nedskräpning som följd. I samband med ansökan om ändring lades målet om att skapa en ny organisation/förening för samverkan kring aktiviteter på annans mark till. Först skedde kunskapsinhämtning genom en serie av intervjuer med företrädare för en rad ideella föreningar som anordnar aktiviteter t.ex. orienteringsklubb, snöskoterförening. Med markägare och dess företrädare genom organisationer som LRF och Skogsägar-föreningar. Med turist-entreprenörer som anordnar naturaktiviteter. Med representanter från en rad olika myndigheter som Skogsstyrelse och Länsstyrelse. Kontakter har också tagits med Naturvårdsverkets sakkunniga inom allemansrätten. Därefter inläsning och insamling av dokumenterat material som berör ämnet ur olika aspekter. Det har gjorts två studieresor med möten och föreläsningar av en rad aktiva och kunniga personer inom området såsom arrangörer för O-ringen i Uppsala och Vasaloppet via webb och Söderåsens nationalpark i Skåne m fl. Samarbets-organisationer som LRF:s kommungrupp och Torsby orienteringsklubb har fått egna utrednings-uppdrag inom ämnet. Expertis inom juridik och reklambyrå och kartdesigner har rådfrågats. Arbetet har förankrats med olika företrädare inom Torsby kommun. Projektledningen har under projektiden skapat förutsättningar för att starta en paraplyorganisation och i slutet av projektet också skapat en sådan förening.
---------------	--	---------	---------	---

Anette Back Olsson	Skogsängans utveckling	484 108	285 130	* Anledningen till projektiden var att nästan all foderhantering på gården hade skett manuellt med hink och grepe, och det tog mycket tid och kraft från andra uppgifter i företaget. Då företagaren sett att gäster och kunder efterfrågat mer kunskap om natur och djur och hon själv ville ta tillvara på råvaror som gården och naturen omkring gården gav, så ville företagaren skapa mer tid för att ge kurser och kunskap till företagets gäster och kunder. Familjeföretaget finns på landsbygden och i en underbar natur, men behövde marknadsföra sig mer för att synas längs E16 så att både gäster och kunder hittar företagets plats i tillvaron. Företagaren har utbildat sig i att uppdatera hemsidan och har gått en kurs i saft och sylt--beredning, så att hon kan hålla i kurserna själv. I Leaderprojektet har företagaren byggt ut fårhuset, satt in nya fodergrindar och rationaliserat djurhanteringen. Hon har tagit fram logga och skylt är uppsatt vid bilvägen. Företagaren har också utvecklat marknadsföringen via en hemsida och gått utbildning, för att kunna erbjuda kunder och gäster kurs i hur man gör sin egen sylt, saft och marmelad på ett hantverksmässigt sätt. I projektet fanns ursprungligen också tanken om att få en större gårdsbutik med ett beredningskök på gården, men detta hanns inte med tidsmässigt pga flera faktorer. Detta projekt var ett s k Projektstöd till företag med stöd från Landsbygdsfonden, där företagare med landsbygdsfokus kunde ansöka om att få utveckla sina företag.
-----------------------	---------------------------	---------	---------	--

Finnskogen Natur & Kulturpark	Mattila med omnejd - på vandring mot framtid	918 042	895 533	* Projektidén togs fram eftersom Mattilaområdet uppvisar många unika naturvärden och är del av den bäst dokumenterade och bevarade delen av Finnskogen. Byggnader och många andra spår av Skogsfinnarna går där fortfarande att ta del av. Trots dessa unika värden var det väldigt få besökare i området under barmarksperioden. Föreningen ville bidra till en hållbar platsutveckling och en del av en levande Finnskog genom att utveckla en stabilare grund för boende och för en framtida besöksnäring. Projektet har bidragit till en hållbar platsutveckling och skapat nya förutsättningar för besöks-näringen i Mattila med omnejd. Områdets rika natur- och kulturvärden är tillgängliggjorda genom att vandringsleder och cykelturer skapats utefter gamla stråk, där rörelsearvet från Skogsfinnarna i området finns kvar på flera sätt. Utefter dessa leder och turer samt på ett antal andra plaster i området presenteras natur- och kulturpärlor via skyltar samt i en applikation "Vägvisare Mattila". Marknadsföringen av området har förnyats genom uppdaterad hemsida och en aktiv och fokuserad strategi i sociala medier med hög aktivitetsnivå. Ett stort antal evenemang och kurser har också utvecklats och testats. Sex undersökningar har lagt grunden för utveckling av verksamheter och upplevelser i området. Undersökningarna har berört frågan om vad naturen ger och delats upp på flera delområden såsom ätbart, byggmaterial, kläder, konstföremål och andra nyttoföremål. Exempel på vad föreningen och samarbetsparterna arbetat med är: odling av Finnskogens kulturväxter, smaker av Finnskogen genom utarbetande av en skogsfinsk meny, skogsfinska traditioner - möjlighet att bli en bastudestination och förutsättningar för att svedja i Mattila. Praktiskt har en grund för besökare i området byggdes genom att avsyna, röja, märka, och spånga sju vandringsleder av varierande längd (1-20 km) och svårighetsgrad. Dessa leder har olika karaktär och teman utifrån vad de bjuder vandrarna på för möjliga upplevelser. Markägaravtal har ingåtts och för merparten har Värmlandsledsstandard satts, för att undvika att någon går vilse eller att naturen utsätts för slitage. Mattilaledens borte sträckning kommer att få vara en väl märkt vildmarksled, då få vandrare förväntades gå delar av den leden. Längs med lederna har totalt ca 40 skyltar satts upp vid olika kulturpärlor samt olika naturrum. En stor ny anslagstavla som presenterar Mattila och utbudet av leder har placerats vid parkeringsplatsen. Först startade de med att utveckla cykelleder i både terräng och efter skogsbilvägar, men efter dialog med markägare och insikten om ett annat regelverk i Norge, så beslutades att cykel i terräng skulle undvikas. De valde därför att ta fram olika cykelturer på främst skogsbilvägar, som varierar mellan 4 km och 50 km. Dessa leder finns alla utmärkta i appen "Vägvisare Mattila", där man hela tiden ser sin position. Dessutom står ett antal skyltar vid vägska på svensk sida. Det finns fem turförslag på totalt ca 180 km. I appen finns över 120 intressepunkter presenterade genom text, bild, ljudfiler samt videoklipp. Ungefär 30 av intressepunkterna går endast att ta del av när man är på platsen. På så vis lockas besökarna att upptäcka platsen. I appen finns alla vandringsleder utmärkta samt en stolpjakt och en fågelskådnings-guide och krysslista. Ett spännande familjeäventyr över gränsen i Röjdåfors – "Marjas äventyr" - med tema från andra världskriget har tagits fram särskilt för familjer. De testade även att genomföra guidade vandringsturer.
-------------------------------------	---	---------	---------	---

Torsby kommun	Digital-utveckling i Torsby (DIT)	594 105	587 976	* Under det tidigare Leaderprojektet Handelsutveckling i Torsby (HiT) identifierade kommunens näringslivspersonal att många butiker i Torsby kände sig obekväma med att använda digitala medier som en marknadsförings- och säljkanal. Samtidigt var användningen av digitala medier som inköpskanal en trend som ökade starkt, främst hos den yngre kundgruppen. Denna trend sågs både lokalt i Torsby samt nationellt och globalt. Ur dessa insikter startades projekt Digitalutveckling i Torsby (DIT). Projektet beskrevs så här: Det finns en generationsklyfta mellan en ung digital generation och en äldre generation innehavare av fysiska butiker. I projektet har kommunen som projektägare hittat former och arbetsmetoder för att motverka och överbygga denna generations-klyfta, genom att lokala handelsbutiker fått möjlighet att arbeta tillsammans med lokala ungdomar. Butikerna har fått hjälp och stöttning av en "ungdomsmentor" att överbygga rädslan och okunskaper kring sociala medier. Genom projektets aktiviteter har butiksägarna på ett praktiskt sätt fått lära sig se möjligheterna i att kommunicera med nya målgrupper på ett mycket snabbare sätt än i traditionell marknadsföring. Ungdomarna har utvecklat nära samarbeten med lokala företag och därmed fått fördjupade kunskaper i försäljning, marknadsföring och företagande. Genom inspiration, föreläsningar och workshops har alla deltagare fått grundläggande kunskaper i allt från strategi, planering, synergier, storytelling och digital PR till hur man tar fram relevanta idéer på ett sätt som passar i sociala medier. Projektet Digitalutveckling i Torsby (DIT) har arbetat med utbildningsinsatser i sociala medier, genom att lokala butiker samarbetat med gymnasieungdomar. Butikerna har fått hjälp med sociala medier samtidigt som ungdomarna fått en inblick i hur det är att driva ett företag. Under projektet har extern konsult genomfört workshops med såväl ungdomar som deltagande handelsföretag. Samtliga deltagare har även fått utbildning och föreläsningar kring "schyst kommunikation", ett verktyg som Region Värmland tagit fram. Under projektperioden har det varit ett givande erfarenhetsutbyte med Vinje kommun, Norge.
---------------	-----------------------------------	---------	---------	---

Torsby kommun	Älvresan	745 495	655 298	* Projektägaren Torsby kommun ville synliggöra områdets många vackra kulturlämningar i de små älvarnas närområden. Detta för att locka turister och möjliggöra för mindre företag och föreningar att utveckla nya tjänster inom naturturism. Kommunen ville locka fler ungdomar och kvinnor till ett nytt fritidsintresse och inspirera till att engagera sig i fiskevårdsområdena. Att genom information öka intresset för natur- och biotopvård. Projektägaren ville tillsammans med samverkanspartners se på vilka utvecklingsmöjligheter som fanns i området kring älvarna och knyta ihop de olika aktörerna. Projektledningen ville ta till vara på tidigare biotopinventeringar gjorda i området ledda av sakkunnig i ämnet. Projektet skulle lyfta frågor kring älvarnas kulturarv och miljö och visa vikten av dessa för framtiden. Vid Klarälven hade man identifierat ett antal intressepunkter som projektet ville synliggöra för lokala föreningar och småföretag. Intressepunkterna kan på sikt bli besöksmål och i samband med detta kan man utveckla nya tjänster och besöksmål. Projektet tog fram en broschyr. Länsstyrelsen och Klarälvens vattenråd har involverats i arbetet med natur och kulturvärden på vissa platser. Projektet har genomfört ett antal möten och skapat nya nätverk och nya relationer mellan de olika samverkansparterna. Fiskevårdsområdesföreningarna (FVOF) har sett att samverkan över gränserna är någonting bra och såg vikten av att man arbetar på ett likvärdigt sätt för att underlätta för besökare och boende i området. Exempelvis har flertalet föreningar visat ett ökat intresse för att ansluta sig till tjänsten iFiske för försäljning av digitala fiskekort. Projektet har tagit fram en broschyr som visar områdets sevärdheter kopplade till biflödena och dess intressepunkter. Inom projektet har också fisket synliggjorts som en fritidsaktivitet för barn & unga samt för nyanlända svenskar (både män och kvinnor).
---------------	----------	---------	---------	--

Norra Ny Utveckling ekonomisk förening	Nätverksbyggande i Glåmdalen - Finnskogen - Klarälvdalen	399 184	399 170	* Bakgrunden till projektet var detta. År 2021 genomförde Norra Ny Utveckling en förstudie, "Samverkan Norra Klarälvdalen". I denna studien såg föreningen ett behov av ett ökat nätverksbyggande och samarbete över gränsen. Föreningen såg också att Covid-19-pandemin påverkade de gräns-överskridande kontakterna i det geografiska området negativt. Projekt-ledningen såg att projektet kunde bidra till att skapa ett bättre samarbete över gränsen. Norra Ny Utveckling har i samarbete med Platsutveckling drivit ett gränsöverskridande projekt i området Klarälvdalen- Finnskogen- Glåmdalen (Norge). Projektet har bestått av workshops / seminarier med digitala uppföljningsmöten med olika teman. Syftet med projektet har varit att bygga nätverk för att återuppta ett gränsöverskridande samarbete i och mellan Klarälvdalen (Sverige)- Finnskogen (Sverige-Norge) och Glåmdalen (Norge). Projektet syftade även till att skapa en gemensam vision för Klarälvdalen, Finnskogen och Glåmdalen som destination. Den gemensamma visionen skulle ligga till grund för ett framtida gemensamt platsvarumärke med tre besöksområden (Klarälvdalen, Finnskogen och Glåmdalen) och en gemensam identitet utifrån tema trä. I projektet har vi genomfört sex stycken workshops / seminarier med tillhörande digitala uppföljnings-möten. Varje aktivitet hade sitt tema. Uppstartsmötet hade tema "Kulturens betydelse för regional utveckling". Workshop/ seminarium #2 hade tema "Vision och platsvarumärke". Workshop/seminarium #3 hade tema "Regenerativ utveckling och cirkulär ekonomi". Workshop/seminarium #4 hade tema "Den ideella sektorn och digitalisering", Workshop/seminarium #5 hade tema "Finnskogens kulturlandskap" och den sista workshop / seminarium-temat var "Destinationsdesign och destinationsförvaltning". Efter varje workshop/seminarium har det varit digitala uppföljningsmöten. Dessa visade sig vara viktiga arenor för att diskutera innehållet i varje workshop. Platsutveckling har utarbetat en egen rapport över projektarbetet. Inbjudan till aktiviteterna har gått ut som riktad reklam till enskilda personer, organisationer samt företag inom den geografiska avgränsningen för projektet. På Platsutvecklings hemsida har varje aktivitet marknadsförts, www.platsutveckling.se samt på Norra Ny Utvecklings Facebook finns det information om projektet.
--	--	---------	---------	--

Värmlands läns landsting (Region Värmland). Planerat delat arbetsfält Torsby-Sunne. Plats: Klarälvdalens Folkhögskola, Stöllet	Skogsliv	1 448 856	1 216 515	* Bakgrunden till projektidén var att Klarälvdalens folkhögskola ville stärka sin lokala förankring i bygden och idén sågs som ett steg i rätt riktning. Det fanns en stor och outnyttjad potential i att öppna upp och bredda berättelserna, lyfta flera kvinnliga öden och paralleller mellan hur folk levde i skogen förr och dagens intresse för hållbar livsstil. Projektägaren ville genom projektet nå ut till de människor som på ett eller annat sätt var involverade i Finnskogens bevarande och tillsammans stärka bygden. Mycket av kunskapen som fortfarande finns på Finnskogen är praktisk t.ex som hur man eldar i en rökugn. Den kunskapen behöver överföras från person till person på plats för att inte försvinna. Syftet med projekt "Skogsliv" var därför att samla in, bevara och förmedla nya berättelser om Finnskogens natur- och kulturhistoria, med särskild vikt på erfarenheter kring hållbart liv. Det skulle skapas förutsättningar för kunskapen om Finnskogens unika kvaliteter och hur de kan ligga till grund för ökad och mer lönsam företagsamhet, hållbar tillväxt i den lokala besöksnäringen samt stärkt självkänsla lokalt. Projektet genomfördes till största delen på Klarälvdalens folkhögskola i Stöllet, men även ute på Finnskogen och där på finngårdarna hos de personer som anmält intresse för att delta i projektet. Även andra arenor användes bl.a lokaler hos Värmlands museums och Studie-främjandet. Projektet har samarbetat med en stor mängd aktörer i olika former t.ex genom besök, föredrag eller som praktikplats. Folkhögskolekursen "Skogsguide" togs fram och genomfördes under ett försöksår, som en del i projektet Skogsliv. En lång rad olika teman togs upp under kursåret: Finnskogs-historia och traditioner, Skrock och skräck, Svedjebränning, Tamdjur, Arkeologi, Hantverk, Matkultur, Naturguidning, Säkerhet, Byggnadsvård och byggnadskultur, Naturens skafferier, läkekonst, Vandringsleder, landskap, ekologi, Skogsbad, Berättande, didaktik, Hållbarhet, traditioner, Eget företagande och entreprenörskap, Engelska, Vårdskap, Bemötande och Nätverkande. Dessutom ingick dokumentation (text och bild) och marknadsföring. Även praktik ingick i kursen där deltagarna fick en inblick i olika verksamheter på finnskogen av idag. Den röda tråden i kursen var att lyfta kvinnors historia från Finnskogen. Det skedde genom ett projektarbete där ett antal finnskogskvinnor valdes ut och framställdes på olika sätt utifrån de teman som kursdeltagarna arbetat med under kursen. Kvinnorna hade en gemensam nämnare, de omnämndes i den chiffrerade text som finns att läsa i Carl Axel Gottlunds dagbok "Dagbok över mina vandringar på Wermlands och Solörs finnskogar 1821". Detta chiffer hade en omstridd historia. När Gottlunds dagbok utspelade sig hade kvinnan i princip inga rättigheter och mannen ansågs vara norm. Det fanns också en viktig maktfaktor med, då personer med akademikerbakgrund och särskilt präster hade en enorm makt över vanligt folk. Kursdeltagarna fördjupade sig i varsin kvinna från chiffreret, tog reda på så mycket som möjligt från arkiv och sedan valde de ut olika ämnen att skriva om. Projektet kallas "Kvinnoliv mellan raderna – berättelser från skogen" och resulterade i en samlad utställning som hade vernissage på skolan i Stöllet 20 oktober 2021. Därefter vandrade den runt på regionens folkhögskolor, bibliotek, naturum, Värmlands museum och finngårdar under 2022 och 2023. Kursinformation: Kurstid: 1/3 – 22/10 2021 (4 v sommar-uppehåll) med 14 deltagare (28-70 år, 10 kvinnor och fyra män). Praktikperioder: 14 – 25/6 och 2 – 13/8. Distansundervisning varvat med närträffar (totalt 10 träffar å 45 dagar). Projektmedel användes främst till testkursens lärartjänst under genomförandet samt till projektledare och ekonom med visstidsansvar för olika projektdelar. Andra offentliga samarbetsaktörer bidrog med vissa offentliga resurser.
---	-----------------	------------------	------------------	---

Hagfors kommun, med arbete utfört även i Torsby, Sunne och Munkfors	Landsbygds-drömmar s k "ödehusprojekt"	0	0	Se beskrivning under Hagfors kommuns projekt, där också projektbudget och utfall presenteras.
Nifa Ek. förening, på initiativ av Hagfors, hela SuToHaMu var intresserade	Lokal grönsaks- och potatishubb - hållbar distribution	0	0	Se beskrivning under Hagfors kommuns projekt, där också projektbudget och utfall presenteras.
Totalt:		10 765 030	9 984 015	

* = Projekt med stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (kallad Landsbygdsfonden)

**= Projekt med stöd från Europeiska Socialfonden

***= Projekt med stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden